Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de minister

Generale Thesaurie
DIRECTIE
DEELNEMINGEN

Persoonsgegevens

nota

Kabinetsreactie Rli advies Deelnemen zonder Dogma's

Datum
3 juni 2026

Notanummer
2026-0000247710

Bijlagen
1. Kamerbrief Kabinetsrea
2. Kamerbrief Kabinetsre

Aanleiding

De ministerraad heeft op 29 mei heeft de kabinetsreactie op het advies van de Raad van de leefomgeving en infrastructuur (Rli) aangenomen. U wordt akkoord gevraagd voor het versturen van de brief naar de Eerste en Tweede Kamer, en deze te ondertekenen.

Beslispunten

- Bent u akkoord met het versturen van de kabinetsreactie op het Rli-advies Deelnemen zonder Dogma's aan de Tweede Kamer en aan de Eerste Kamer? Indien akkoord, het verzoek om de brieven te ondertekenen (bijlage 1 en 2).
- Gaat u akkoord met openbaarmaking van bijgevoegde eerdere nota (bijlage 3) en deze nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's?

Kernpunten

- U bent op 21 mei akkoord gegaan met het aanbieden van de kabinetsreactie op het Rli advies Deelnemen zonder Dogma's in de ministerraad van 29 mei (bijlage 3). De kabinetsreactie is door de ministerraad ongewijzigd aangenomen.
- De kabinetsreactie zal vanuit u verzonden worden, met ondertekening van de betrokken ministers van IenW, EZK en KGG.
- In de kabinetsreactie wordt ook de toezegging aan de Eerste Kamer over de samenhang integrale besluitvorming en governance bij deelnemingen afgedaan (T03941).

Toelichting

Communicatie
Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

- In de kabinetsreactie wordt de toezegging notitie over integrale besluitvorming in samenhang met de governance bij staatsdeelnemingen (T03941) afgedaan. Deze toezegging heeft u gedaan in een mondeling overleg in de Eerste Kamer over Gasunie en Tennet op 15 oktober 2024 aan de heer Kroon (BBB).

- Op 18 juni vindt er een commissiedebat staatsdeelnemingen plaats in de Tweede Kamer.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
de minister
21/5

Generale Thesaurie
DIRECTIE
DEELNEMINGEN

Persoonsgegevens

nota

Inbreng MR - 29 mei - Kabinetsreactie Rli advies Deelnemen zonder dogma's

Datum
12 mei 2026

Notanummer
2026-0000198316

Bijlagen
1. Kabinetsreactie Rli advies Deelnemen zonder dogma's
2. Aanbiedingsformulier
3. Rli advies Deelnemen zonder dogma's

Aanleiding

Op 9 oktober 2025 heeft de Raad van de leefomgeving en infrastructuur (Rli) het advies 'Deelnemen zonder dogma's' aangeboden aan de ministers van I&W, EZ, KGG en FIN (bijlage 3). In deze nota leggen we u de kabinetsreactie voor.

Beslispunten

- Bent u akkoord met het aanbieden aan de ministerraad van de door de GT opgestelde kabinetsreactie op het Rli advies Deelnemen zonder dogma's (bijlage 1)?
- Indien akkoord wordt u verzocht het aanbiedingsformulier te ondertekenen (bijlage 2).

Kernpunten

- Op 9 oktober 2025 heeft de Rli het advies Deelnemen zonder dogma's aangeboden aan de ministers van I&W, EZ, KGG en FIN (bijlage 3). De kabinetsreactie zal vanuit u verzonden worden, met ondertekening van de andere betrokken ministers. Er is gewacht met het opstellen van de reactie op een missionair kabinet.
- Op 12 mei is de Kabinetsreactie geaccordeerd door de (ambtelijke) Commissie Fysieke Leefomgeving en voorgesteld om de kabinetsreactie direct in te brengen in de ministerraad van 29 mei.
- Het Rli-advies bevat zes aanbevelingen, hier wordt in de kabinetsreactie op in gegaan. Alleen op aanbeveling 5 (erken gelijkwaardigheid van deelnemingen, subsidies, leningen en garantstellingen) is de kabinetsreactie kritisch. Het instrument deelnemingen kent namelijk een fundamenteel andere toepassing dan de instrumenten subsidies, leningen en garantstellingen. Voor een samenvatting van de kabinetsreactie, zie toelichting.
- In de kabinetsreactie wordt ook de toezegging aan de Eerste Kamer over de samenhang integrale besluitvorming en governance bij deelnemingen afgedaan (T03941). In de brief wordt ingegaan op de samenwerking en het belang van structurele afstemming tussen het ministerie van Financiën als aandeelhouder en het betreffende beleidsdepartement.
- Medeoverheden (VNG, IPO en Unie van Waterschappen) zijn geïnformeerd over de kabinetsreactie, aangezien zij ook deelnemingen hebben.

13/5

Toelichting

Inhoudelijke reactie op het Rli advies

Aanbevelingen	Reactie
1. Formuleer samen met deelnemingen de te behartigen publieke belangen	a. Erkennen het belang van een actieve uitwisseling tussen overheid en deelneming bij het vaststellen van publieke belangen. b. In de praktijk gebeurt dit vaak al. Er zijn drie momenten voor actualisatie: aangaan, evaluatie en strategieherijking. c. Bij periodieke rapportage en de volgende update van handboek aangaan, strategie en evaluatie wordt dit formeel in beleid opgenomen.
2. Formaliseer het driehoeksoverleg voor betere samenwerking	a. Onderschrijven het belang van structurele afstemming tussen aandeelhouder, beleid en deelneming. b. In de praktijk gebeurt dit veelal. c. In de periodieke rapportage zal worden geïnventariseerd hoe structureel driehoeksoverleg effectief bijdraagt en hoe dit in beleid vast te leggen.
3. Vergroot binnen de overheid de kennis over publiek aandeelhouderschap	a. Structureel contact tussen het beleidsministerie en het ministerie van Financiën zorgt voor actieve uitwisseling van kennis. b. Ministerie van Financiën staat in actief contact met departementen verantwoordelijk voor beleidsdeelnemingen. c. Beleid wordt publiek gedeeld, zodat ook medeoverheden er gebruik van kunnen maken. d. Het ministerie is aangehaakt bij het initiatief van Persoonsgegevens om een opleiding publiek aandeelhouderschap op te zetten.
4. Benut de volle breedte van het begrip 'marktfalen'	a. Het bestaande afwegingskader kent geen beperking t.a.v. het begrip marktfalen. b. In het handboek aangaan zijn de aanbevelingen van Rli verwerkt.
5. Benut deelnemingen als een gelijkwaardig instrument naast andere financieel-economische instrumenten	a. Het kabinet ziet geen reden om een deelneming gelijk te stellen aan financieringsinstrumenten zoals subsidie, lening en garantie. b. Een deelneming is een fundamenteel ander instrument, waarbij via zeggenschap publieke belangen worden geborgd.
6. Expliciteer deelnemingenbeleid bij de eerstvolgende herijking	a. Een aantal aanbevelingen die het kabinet positief apprecieert, is al verwerkt of zijn we al mee aan de slag. b. Aanbevelingen 1 en 2 zullen terugkomen in de periodieke rapportage (in 2027).

Communicatie
Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

- In de kabinetsreactie wordt de toezegging notitie over integrale besluitvorming in samenhang met de governance bij staatsdeelnemingen (T03941) afgedaan. Deze toezegging heeft u gedaan in een mondeling overleg in de Eerste Kamer over Gasunie en Tennet op 15 oktober 2024 aan de heer Kroon (BBB).
- Op 17 juni vindt er een commissiedebat staatsdeelnemingen plaats in de Tweede Kamer.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.